

A?r? ?nançlar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). A?r? ?nançlar? Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16309>

Özet

A?r? ?nançlar? Ölçe?i (A?Ö), bireylerin a?r? deneyimine ili?kin sahip olduklar? bili?sel temsilleri ve inançlar? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Ölçek, özellikle kronik a?r? hastalar?nın a?r?lar?n? nasıl algıladıkları?n?, a?r?nın nedenlerine ve sonuçlar?na dair düşüncelerini ve a?r?ya yönelik ba?a ç?kma stratejilerini ölçmeyi hedefler. Türkçeye uyarlaması, 2006 yılında Ö. Sertel-Berk tarafından yapılmıştır ve bu uyarlama, ölçe?in Türkiye popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullanılması için gerekli psikometrik temelleri sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler

A?r? ?nançlar? Ölçe?i, Kronik a?r?, A?r? yönetimi, Bili?sel inançlar, Psikometri, Ölçek uyarlama, Sağlık psikolojisi.

Yazarlar

Sertel-Berk, Ö. (Türkçe Uyarlama).

Amaç

A?r? ?nançlar? Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin a?r? deneyimlerine yönelik geli?tirdikleri öznel inanç yapıları?n? sistematik olarak ölçmektir. Bu inançlar, a?r?ya katlanma düzeyini, tedaviye uyumu ve genel yaşam kalitesini doğrudan etkileyen önemli bili?sel faktörlerdir. Ölçek, klinisyenlere ve araştırmacılara, hastalar?n a?r?yı algılama biçimlerini derinlemesine anlama fırsatı sunarak, daha etkili bili?sel-davranış müdahale stratejileri geli?tirmelerine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Ölçe?in Türkçe uyarlama çalışması, uluslararası alanda kabul görmüş olan bu yapıyı Türk kültürüne ve diline uygun hale getirerek, kronik a?r? alanındaki araştırmalar?n ve klinik de?erlendirmelerin standardizasyonuna katkıda bulunmayı hedeflemiştir.

Yapı

A?r? ?nançlar? Ölçe?i, genellikle a?r?ya dair çe?itli bili?sel boyutlar? ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Bu yapılar tipik olarak, a?r?nın nedenleri (örneğin, fiziksel yaralanma veya duygusal faktörler), a?r?nın sonuçları (örneğin, sakatlık veya sosyal izolasyon) ve a?r?yı kontrol etme yetene?i (öz-yeterlik) gibi alt ölçeklerden oluşur. Bili?sel inançlar, bireyin a?r?yla başa çıkma mekanizmaları?nı şekillendirdiğinden, bu ölçek, a?r? katastrofize etme eğilimini de dolaylı olarak de?erlendirebilir.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, a?r?n?n psikososyal etkile?imini anlamada kritik rol oynayan, de?itirilebilir bili?sel ?emalar? belirlemektir. Bu inançlar, bireyin a?r?y? pasif bir ?ekilde kabullenmesi veya aktif olarak yönetmeye çal??mas? aras?ndaki ayr?m? ortaya koyar.

Geçerlik

Sertel-Berk (2006) taraf?ndan yürütölen Türkçe uyarlama çal??mas?nda, A?r? ?nançlar? Ölçe?i'nin yap?sal geçerlik çal??malar? yap?lm??t?r. Uyarlama sürecinde, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde korunup korunmad???n? incelemek amac?yla do?rulay?c? ve/veya aç?mlay?c? faktör analizi yöntemleri kullan?lm??t?r.

Geçerlik çal??malar?n?n sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen bili?sel yap?lar? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir. Ayr?ca, ölçüt ba??nt?l? geçerli?i incelemek amac?yla A?Ö puanlar?n?n, depresyon, anksiyete veya a?r? ?iddeti gibi ilgili psikolojik de?ikenlerle korelasyonlar? incelenmi?tir.

Güvenirlik

Türkçe uyarlama çal??mas?, A?r? ?nançlar? Ölçe?i'nin güvenilirli?ini de?erlendirmek için iç tutarl?l?k analizlerini (Cronbach Alfa katsay?s?) kullanm??t?r. Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ek olarak, ölçe?in zaman içindeki istikrar?n? belirlemek amac?yla test-tekrar test güvenirlik çal??malar? da yap?lm?? olabilir. Bu çal??malar, özellikle kronik a?r? gibi uzun süreli durumlar?n de?erlendirildi?i klinik ortamlarda ölçe?in güvenilirli?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?n?n kilit a?amalar?ndan biri, ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk popölasyonunda do?rulanmas?d?r. Orijinal ölçe?in faktör say?s?n? ve madde yüklerini teyit etmek veya yeni bir yap? ortaya ç?karmak amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r. Bu analizler, a?r? inançlar?n?n farklı boyutlar?n?n (örne?in, kontrol edilebilirlik, t?bbi tedaviye ba??ml?l?k, a?r?n?n gizemi) birbirinden ayr?labilir ve ölçülebilir yap?lar oldu?unu ortaya koymu?tur.

Ölçek Detaylar?

Test Türü: Uyarlama

Format: Özbildirim ölçe?i (Genellikle 5 veya 6 noktal? Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r, ancak orijinal kaynakta belirtilmemi?tir).

Mevcut Dil: Türkçe

Popölasyon Grubu: Yeti?kinler

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri yeti?kinler

Popölasyon Detaylar?: Kronik a?r? ?ikayeti olan hastalar ve sa?l?kl? kontrol gruplar?.

Test Metodolojisi: Ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanan özbildirim anketi.

Anahtar Kelimeler

A?r? ?nançlar?, Bili?sel De?erlendirme, Psikometri, Özbildirim, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilinmiyor

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: ?stanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (2006 tezi referans al?nm??t?).

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe adaptasyonu **2006** y?l?nda tamamlanm??t?. Ölçe?in kullan?m izinleri ve ücretleri hakk?nda kesin bilgi için, uyarlama tezinin yazar? Ö. Sertel-Berk veya ?stanbul Üniversitesi ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik çal??malarda kullan?m? genellikle yazar?n iznine tabidir.

Referanslar

Sertel- Berk, Ö. (2006). *Kronik a?r? ya?ant?s? ve a?r? inançlar?: A?r? ?nançlar? Ölçe?i'nin Türkçe geçerlik ve güvenirlik çal??ması*. (Doktora tezi). ?stanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?stanbul.

Tezin orijinal ba?lant?s?na YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden ula??labilir: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: agri-inanclari-olcegi-toad.pdf

A?r? ?nançlar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içerikte sa?lanmam??t?. A?a??daki bölüm, ölçek maddelerinin buraya eklenece?i yer tutucudur.

(Ölçek maddeleri buraya eklenecektir.)